

VECHI ȘI NOU ÎN RĂZBOIUL HIBRID

OLD AND NEW ELEMENTS IN HYBRID WARFARE

Locotenent-colonel drd. Marius-Lucian SAVIN*

Rezumat: *Confluența dintre milenii găsește fenomenul social numit război în plină evoluție generată, în principal, de dorința și necesitatea actorilor mai puțin înzestrați și echipați, așadar mai slabi, de a găsi metode pentru contracararea forței militare a actorului mai puternic. Deși elemente identificate ca aparținând rezultatului acestei evoluții se regăsesc și au fost aplicate în campaniile militare și războaiele purtate din antichitate și până în zilele noastre, această evoluție aduce cu sine și elemente de noutate.*

Analizii și teoreticienii militari sunt într-un proces continuu de evaluare a fenomenului. Scopul principal al acestora este de a stabili, cu claritate, elementele constituente ale fenomenului, teoretizarea sa, deziderat ce aduce, o dată finalizat, posibile soluții de contracarare, care să fie în acord cu legile internaționale în domeniu.

Cuvinte cheie: *amenințări hibride; război hibrid; actori statali; actori non-statali; NATO.*

Abstract: *The confluence of the millennia finds the social phenomenon called war undergoing full evolution generated, mostly, by the desire and the necessity of the actors less equipped and endowed, therefore weaker, to find ways to counter the military power of the stronger actor. Although parts identified as belonging to the result of this evolution were present in the military campaigns and wars have been waged since ancient times until nowadays, this evolution also brings elements of originality.*

Military analysts and theorists constantly assess the phenomenon. Their main aim is to clearly establish the constitutive elements of the phenomenon as well as the theories associated with it, desideratum that brings, once finalized,

---

* Doctorand la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

possible solutions to counter it that should be in accordance with the international laws pertaining to the topic.

Keywords: *hybrid threats; hybrid war; state actors; non-state actors; NATO.*

Introducere

Este demonstrat, cunoscut și de necontestat faptul că evoluția rasei umane, ca sumă a evoluției indivizilor componenți, a fost permanent influențată de descoperirile tehnologice care, la rândul lor, au fost rezultatul evoluției individuale și sociale a indivizilor.

Războiul, ca fenomen social, nu face excepție de la această regulă: experiența dobândită într-o campanie militară este folosită la îmbunătățirea metodelor și mijloacelor întrebunțate cu scopul maximizării rezultatului avut în vedere pentru campania următoare. Astfel, rolul războiului se modifică de la principala metodă de impunere a voinței unui actor și ajunge, pe scara evoluției, una dintre ultimele metode întrebunțate pentru acest scop, așa cum ilustrează Clausewitz, în lucrarea sa, o continuare a politicii cu alte mijloace „*We see, therefore, that war is not merely an act of policy but a true political instrument, a continuation of political intercourse, carried on with other means*”¹.

Această schimbare de importanță poate fi văzută ca o involuție din punct de vedere al locului ocupat în cadrul instrumentelor puterii, de la principal la ultim. De asemenea, metodele actuale întrebunțate de actorii non-statali conduc la o stare de confuzie și insecuritate în rândul non-comatanților, cei din urmă fiind în imposibilitatea de a se *feri* din calea războiului, fiind, astfel, în situația de a ajunge victime colaterale în necunoștință de cauză. Un alt element demn de luat în seamă, din punct de vedere al combatanților, este *dispariția* unuia dintre combatanți, fie el actor statal sau non-statal, care, prin neasumarea statutului de combatant, se ferește de confruntarea directă, evitând astfel polarizarea unui inamic mai puternic (cum ar fi formarea unei coaliții care să acționeze împotriva sa) sau acțiuni directe îndreptate împotriva sa (în situația actorilor non-statali).

În opoziție, poate fi apreciată ca o evoluție întrucât, prin natura sa distructivă, atât în plan fizic – pierderi de vieți omenești imediate, distrugeri

¹ Carl von Clausewitz, *On War*, disponibil la <http://clausewitz.com/readings/OnWar-1873/BK1ch01.html#a>, accesat la 09.11.2019.